

Cánh hạc non ngàn

LAM KHÊ

Nặng lên cao, nắng chiếu ngút ngàn quanh các triền núi hoang vu làm khô ráo mấy hạt sương mai còn đọng lại trên những ngọn cây. Càng đi lên, không khí càng thoáng đãng hơn; nhưng đường núi dốc đứng hiểm trở cùng với cái nắng nóng đã làm cho đoàn người hành hương bắt đầu thấm mệt.

Từ xa, họ đã nhìn thấy một mái am tranh bé nhỏ đứng chơ vơ giữa lưng chừng núi. Cảnh trí tĩnh lặng khiến lòng người trở nên thanh thản, dễ chịu đôi chút... Từng bước chân nhanh nhẹn lại thoăn thoắt vượt qua những tảng đá cheo leo nằm vắt vẻo ngang bên bờ suối lạnh.

Sư cô Tịnh Thủy chậm rãi bước ra sân... đứng chần chừ giây lát, rồi ngồi xuống nhỏ cỏ quanh mấy bụi hoa kiểng. Sáng nay, Sư cô định lên đỉnh núi tìm hái một ít lá cây đem về làm thuốc cho bà con trong làng. Nguyên ngày hôm qua và cả sáng nay, tiếng chim khách cứ hót vang bên hiên tịnh thất. Sư cô nghĩ... thế nào cũng có khách đến viếng thăm đây. Có thể là mấy chú công an biên phòng. Vì đây là vùng núi chiến lược nằm gần biên giới, nên nhà nước nghiêm cấm không cho dân đến làm nhà hay khai khẩn trồng trọt. Ấy vậy mà... hơn mười năm trước có một vị Sư cô còn rất trẻ, một thân một mình dám lên đây lập am để ẩn tu. Mấy lần người ta đã phải lên mời và ép buộc Sư cô xuống núi. Nhưng sau này vì Sư cô cứ bướng bỉnh trở lên và thấy cũng không di hại gì nên họ đành lờ không làm khó nữa. Và cũng kể từ đó, không biết tiếng đồn như thế nào mà thỉnh thoảng lại có đoàn du khách tìm đến vãng cảnh thăm chùa.

Ở chốn rừng hoang núi thẳm này, xưa nay ít có dấu chân người lai vãng. Không hẳn là vùng trọng điểm nhạy bén của quốc gia, mà do đây chẳng phải là nơi danh lam thắng cảnh nổi tiếng gì. Làng mạc với dân cư thưa thớt cũng cách xa nơi này khoảng dăm ba cây số. Đường núi gập ghềnh... ban ngày thì nóng bức khô khan, ban đêm thì lạnh buốt ẩm thấp. Nhưng... đáng sợ hơn cả vẫn là loài độc xà luôn quanh quẩn trong các lùm cây bụi cỏ. Có lần, vào lúc đêm khuya trăng thanh gió mát, Sư cô tọa thiền trên một tảng đá ngoài sân thì một chú rắn lục bò tới nằm khoanh tròn bên dưới. Khi xả thiền, Sư cô chợt nhìn thấy nó. Sư cô liền chú nguyện... một lát sau thì con rắn bò đi. Có người hỏi:

"Sư cô không sợ rắn sao?"

"Lúc đầu có sợ, sau rồi cũng quen dần. Mình chú ý không đụng chạm gì đến nó thì thôi. Mà dường như rắn cũng biết nghe kinh đấy. Nhiều lần tôi đang tụng kinh thì có con rắn bò vào nằm ngay ngạch cửa. Thời kinh vừa xong thì nó bò đi mất."

Nghe cứ như chuyện từ thời các vị thiền sư ngày xưa, nhưng đó là sự thật.

Cuộc sống thanh bần ẩn dật như cánh hoa rừng khiêm tốn đơn điệu, nhưng tâm hồn của Sư cô không rời xa hẳn với thế giới bên ngoài. Cánh hạc giữa chốn đại ngàn thỉnh thoảng vẫn hòa nhập với những người dân lam lũ sống rải rác dưới chân núi. Những người đau bệnh thường hay lên nhờ Sư cô tìm thuốc. Sư cô phải lặn lội leo lên đỉnh núi hái các loại cỏ thuốc đem về phơi khô cho họ. Sư cô cũng hay giúp mọi người một vài chuyện vặt vãnh khác; có khi an ủi hoặc lắng nghe họ giải bày những điều buồn vui trong đời sống. Một lần có người Phật tử từ xa nghe nói liền tìm đến thăm. Thấy thảo am đơn bạc không có gì, người ấy bèn cúng dường cho Sư cô một ít tiền để chi dụng. Hôm sau Sư cô xuống chợ mua gạo, nếp, khoai về nấu một nồi cháo lớn, rồi đi mời hết bà con trong xóm đến ăn. Gạo tiền còn dư chút ít, Sư cô cũng phân phát hết cho người nghèo. "Đời tu hành tri túc đạm bạc cần chi phải giữ gạo tiền nhiều." Sư cô bảo với mọi người như vậy.

... Khi đoàn hành hương lên đến nơi thì ánh nắng đã chan hòa khắp cả núi rừng. Mọi người tản ra đến bên những gốc cây ngồi nghỉ mệt và nhìn ngắm những mảng cây xanh đang trải dài trước mắt. Sư cô đem ấm nước lá vối và vài món cây nhà lá vườn ra đãi khách. Chủ khách sau vài tách trà ấm bụng đã trở nên cởi mở.

Mọi người ngồi xung quanh cùng nói chuyện với Sư cô. Một vị cao niên và có vẻ am hiểu đạo pháp cất tiếng hỏi:

"Đức Phật từng dạy: Phật pháp bất ly thế gian giác. Sư cô quả thật là người có đầy đủ dũng lực, xa lánh duyên đời. Thế nhưng lại sống quá tách biệt thế này thì sao gọi là làm lợi lạc quần sanh. Như vậy chẳng phải là trái lời Phật dạy mà cũng trái với tâm nguyện của người xuất gia sao?"

"Dạ vâng!" Sư cô từ tốn trả lời "Theo lý thì như vậy. Nhưng Phật pháp vô lượng. Mỗi người đều có tâm niệm và hạnh nguyện khác nhau. Khi Phật còn tại thế, Ngài vẫn khuyến khích chúng đệ tử vào trong rừng sâu tham thiền nhập định. Thời xưa và cả thời nay, các bậc cao minh thực đức trong Phật pháp không phải ít. Người có năng lực trí huệ cũng nhiều. Chư vị đều vì tiền đồ của đạo pháp, vì hạnh phúc an vui cho chúng sanh mà xả thân bất vụ lợi. Như vậy thì đâu hẳn là nơi phố thị đông đúc hay phải làm điều gì to tát mới gọi là báo Phật độ sanh. Tâm nguyện của tôi là thích chuyên tu, hơn nữa đã quen sống nơi thôn dã bình yên tĩnh lặng này, chứ nào phải muốn làm kẻ lập dị khác đời. Với nhân sinh, tôi vẫn mong làm điều gì lợi ích theo năng lực của mình. Thân tuy sống xa cách nhưng lòng tôi không hề xa cách..."

"Thưa Sư cô! Các tỉnh thành bây giờ đều có mở trường Phật học. Những vị Tăng Ni sinh trẻ thích tìm về các ngôi trường lớn trong thành phố hoặc có vị sang tận nước ngoài du học. Ai cũng vì mục đích phụng sự đạo pháp, nhân sinh mà cần cầu sự tiến đạt trong sự nghiệp tu học. Sư cô sống ẩn dật như vậy chẳng hóa ra là người đời trốn đời sao?"

Sư cô mỉm cười:

“Với tâm nguyện xuất gia ban đầu, tôi cũng muốn theo học một ngôi trường Phật học nào đó. Nhưng rồi nhân duyên đưa đẩy, tôi về đây và cũng tìm thấy niềm an lạc trong đời sống tu hành. Phật cũng dạy: ‘Tùy theo trụ xứ thường an lạc.’ Tùy theo hoàn cảnh mà hoàn thiện pháp môn tu học cùng phẩm hạnh của người xuất gia thì đó cũng vừa là tự lợi và góp phần làm lợi ích cho xã hội rồi...”

Những lời hỏi han gần như chất vấn... nhưng ai nấy đều bày tỏ lòng cảm kích và ngưỡng mộ trước ý chí và nghị lực của Sư cô. Họ đến đây không chỉ để tham quan, không hẳn vì lòng hiếu kỳ, mà phát xuất từ một niềm tin, từ sự kính phục trước một con người đã lìa xa chốn bụi hồng lại không màng đến chuyện hơn thua được mất giữa cuộc đời. Một đời an bản lạc đạo, sống thanh cao giữa chốn núi rừng, nhưng vẫn luôn mang tâm niệm vị tha... vì cuộc đời, vì đạo pháp trường tồn ngày mai.

Sau buổi tọa đàm, đoàn hành hương được Sư cô thết đãi một bữa cơm đạm bạc và ngồi nghe chuyện một cách chân tình mà sâu xa đạo vị. Suốt buổi trưa, Sư cô dẫn đoàn đi tham quan một vài cảnh trí quanh thiền thất. Rồi sau đó tất cả vội từ giã Sư cô xuống núi khi nắng chiều dần buông.

Một chuyến đi xa... một cuộc hành trình nhiều thú vị, ít ra họ cũng tận mắt nhìn thấy bao cảnh quan sông núi hữu tình. Rừng núi luôn bao trùm những điều kỳ diệu mà chỉ những ai từng chung sống, từng trải lòng mình với muôn sinh trong cõi tạm... mới cảm nhận hết được. Nắng chiều vừa lịm tắt sau chân núi, đưa đoàn viễn khách trở về xuôi... mang theo về bao niềm tin tưởng lạc quan vào cuộc sống.

Tiểu khách xong, Sư cô Tịnh Thủy lại bước lên một trụ đá ngồi thiền. Một ngày nữa lại trôi qua... Nhưng mọi sự việc và khái niệm thời gian ở đây nào có nghĩa gì... khi lòng người đã thật sự tìm thấy niềm an lạc vô biên trong ánh đạo.